

Tisková zpráva

Co dělat, pokud dítě začne koktat? Důležité je zajít za odborníkem včas

Praha, 23. srpna 2021 – Koktání postihuje lidi na celém světě, vyskytuje se ve všech jazycích a kulturách. Porucha plynulosti řeči, která trvá déle jak půl roku, se objevuje u cca 5 % dětí v mladším školním věku. V dospělosti jí trpí 1-2 % populace.

Přestože u většiny dětí dojde v průběhu dospívání ke spontánní úpravě řeči, neměla by se tato vada podcenit. Je potřeba ji řešit včas: „Čím dříve se problém začne řešit, tím je pravděpodobnost úspěšné terapie vyšší a trvá kratší dobu. Také nedojde k plnému rozvoji onemocnění, které v důsledku ovlivňuje celou kvalitu života,“ říká klinický logoped **PhDr. Jan Dezort, Ph.D.**

Od letošního roku si klienti Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR mohou žádat o příspěvek na klinického logopeda z Fondu prevence. Jde o zcela nový bonus pro pojištěnce ZP MV ČR, jenž je součástí jejího Programu prevence duševního zdraví a který je možno využít i na pomoc klinického psychologa. Výše možného bonusu byla tento rok stanovena na 1 500 Kč pro děti a 500 Kč pro dospělé. Oba rodiče ale mohou svůj příspěvek postoupit ve prospěch svého nezletilého dítěte, a získat tak pro něj bonus až 2 500 Kč.

Řeč dítěte se nevyvíjí vždy optimálně. Navzdory tomu, že jsou důkazy o zadržávání v řeči známé již čtyři tisíce let, přesné příčiny této řečové vady nejsou doposud objasněny. Nejpravděpodobněji jde o spolupůsobení více faktorů – genetické predispozice, neurogenních faktorů, temperamentu a osobnostní charakteristiky dítěte. Na následný rozvoj koktavosti má vliv i to, jak na neplnulost řeči dítěte zareaguje jeho okolí.

Onemocnění koktavostí – odborně nazývané balbuties – je závažným problémem, který významně poznamenává duševní vývoj jedince i jeho možnosti uplatnění v budoucím životě. Obvykle začíná kolem třetího roku života, případně v předškolním období. Jen málo dětí začne koktat později. V dětství je výskyt koktavosti stejný u chlapců i u dívek, ale v průběhu dospívání a dospělosti je častější neplnulá řeč u mužů v poměru cca 5:1. Záleží ale rovněž na osobnosti dítěte – citlivější, vnímavější, opatrnější děti, nebo ty, které se hůře adaptují na změny, mají větší pravděpodobnost koktání.^{1,2}

První projevy koktavosti

Pokud rodiče zaznamenají, že se dítě při hovoru několikrát opakuje – ať už ve slabikách, slovech či krátkých větách, může jít pouze o přechodný stav. „Jestliže se stav řeči nezlepšuje, naopak jsou neplnulosti častější, mění se jejich intenzita, délka a typ, dítě na neplnulosti reaguje a mají-li rodiče strach o vývoj řeči dítěte, je potřeba situaci ihned řešit,“ upozorňuje **PhDr. Jan Dezort, Ph.D.**

Koktavost někdy bývá doprovázena zvýšeným svalovým napětím, mohou se přidat tiky, červenání či uhýbání pohledem, ale též stud nebo dokonce strach z mluvené řeči. Zajímavé je, že koktavost se nemusí vůbec projevit při šeptání, zpěvu nebo při povídání pro sebe o samotě.² V takovém případě může včasná a kvalifikovaná intervence pomoci se zvládnutím potíží a není dobré návštěvu klinického logopeda odkládat.

„Terapie může pomoci jak se změnou celkového způsobu řeči, nácvikem zvládnání stresových situací, tak například i s psychosociální podporou. Klinický logoped může též doporučit další nezbytná vyšetření,“ dodává **PhDr. Jan Dezort, Ph.D.** V rámci terapie je důležitá také úzká spolupráce s rodinou a nejbližším okolím dítěte, případně i se školou, kterou dítě navštěvuje. Komplexní diagnostika a včasná péče pak pomohou s nápravou této těžké poruchy v poměrně krátké době.

Zroje:

1. <https://www.pediatricpropraxi.cz/pdfs/ped/2001/05/04.pdf>
2. https://www.klinickalogopedie.cz/res/file/formulare/akl_letak_koktavost_a3.pdf

Více informací na: <https://www.nekoktam.cz>

ZP MV ČR působí na českém trhu již devětadvacátým rokem a je druhou největší zdravotní pojišťovnou v zemi. Má smlouvy se všemi nejvýznamnějšími zdravotnickými zařízeními kdekoliv na území ČR. V současnosti má více než 1,3 milionu klientů. Tři roky za sebou byla držitelkou prestižního mezinárodního titulu Czech Superbrands. Nejnověji získala ocenění Finančně nejzdravější zdravotní pojišťovna v zemi pro rok 2020. Jako první zdravotní pojišťovna v ČR komunikuje s klienty i prostřednictvím podcastů s názvem „Zdraví v kostce“. Věnuje se v nich aktuálním tématům ze zdravotnictví a otázkám prevence.

KONTAKT:

Kateřina Jíchová

email: katerina.jichova@insighters.cz

M: +420 603 280 300